

M 27203

Reg. No. :

Name :

II Semester M.A./M.Sc./M.Com. Degree (Reg./Sup./Imp.)
Examination, March 2015
HIN2E03 (SKT) – Hindi Language & Literature
(2014 Admn. onwards)
SANSKRIT – KAVYA AND KAVYAMIMAMSA

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : i) Answer may be written either in **Sanskrit** or in main **Language**.
ii) In writing **Sanskrit, Devanagari** Script should be used.

I. 1) Split **any four** : (1×4 = 4)

a) जातोऽहम्	c) कयापि
d) वर्षाभिश्च	f) स्वस्त्यस्तु
b) अथैकदा	e) व्रस्तेव

2. Combine **any four** : (1×4 = 4)

a) वीरः + अपि	b) छाया + अपि	c) तत् + अद्य
d) ताडितः + च	e) शिलाम् + इव	f) भवान् + नित्यम्

II. Write the vigrahavakya of **any three** of the following : (2×3 = 6)

3) अनाहूतः	4) भृगुनन्दनः
5) सत्वजीवितम्	6) चञ्चललोचना
7) यथासुखम्	8) तृषार्दितः

III. Answer **any eight** in **one** or **two** Sentences. (2×8=16)

- 9) Define 'Rasa' according to Bharata ?
- 10) Who is the first exponent of the Dwani theory ?
- 11) What are the main types of Kavyas ?
- 12) Define Kavya according to Jagannatha ?
- 13) What is Dwanikavya ?

P.T.O.

14) What is Kavyahetu according to Dandin ?

15) Write the names Pancamahakavyas and its authors .

16) Who is the author of Kavyalankarasara Samgraha ?

17) Write the names of Sthayibhavas according to Bharata ?

18) What is Ancitya ?

IV. Explain **fully any three**.

(5×3=15)

19) निरायुधमपि क्रूरं जीविनोऽवर्जयन्मुनिम् ।

भीतये खलु लोकस्य दंष्ट्राहीनोऽपि पन्नगः ॥

20) सपल्लवादपि करान्मृगशाबो बिभेति मे ।

वनवहोरिव विधे नववात्या विजृम्भिणः ॥

21) उत्खातमेव भवता कण्डकं क्षेत्रकण्डकम् ।

उप्तं न बीजं तत्स्थाने सुखसन्तानकारकम् ॥

22) चचार दीर्घा ह्रस्वा च छाया तेन समं दिने ।

लिखन्ति कालचरितं निशब्दमवनीतले ॥

23) गतायुषि महासारे शतायुषि नरेऽपरे ।

उदासीनो हि लोकोयं सीयकर्मैकतत्परः ॥

V. Annotate **any four**.

(4×4 = 16)

24) एष धर्मः सनातनः ।

25) करोति किं किं न बलात् बुभुक्षापरपीडितः ।

26) ग्रान्थिः काठिन्यमायति पुनः सुत्रनिबन्धनात् ।

27) शरीरस्य हितं तैलं कलङ्कयति दर्पणम् ।

28) नियमोऽस्त्येव सूक्ष्मोपि विश्वस्य चरितक्रमे ।

29) दरिद्रबन्धुवदं वयक्तं त्यक्तः पितामह ।

VI. Translate **any two** into main language.

(2×2 = 4)

30) परागचयनैकान्तसुखोद्यमपरोऽनिलः ।

सदा ममाश्रमद्वारमस्पृशन्नेव गच्छति ॥

31) अकस्मादेव लोकस्य वीक्षणात्कम्पने मनः ।

पुरस्तादुत्तमर्णस्य दर्शनदिव कर्शनात् ॥

32) मदीयसृष्टावस्त्येव सर्वेषां जीवितार्हता ।

विपथोयं नयो येन बली भक्षयतेऽवशम् ॥

VII. Write an essay **on any** of the following.

(15×1=15)

33) इतीरथित्वा विरतो भार्गवः - Narrate the words of Bhargava to Brahma.

OR

34) ऐतिहासिककाव्येषु केरलोदयस्य वैशिष्ट्यं विशदयत ।

Explain the importance of Keralodaya among the Historical Kavyas.